

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МАКРОЕКОНОМІКА»

Ступінь освіти	<u>бакалавр</u>
Освітня програма	<u>«Маркетинг»</u>
Тривалість викладання	<u>5 та 6 чверті</u>
Заняття:	<u>3 семестр 2025/2026 н.р.</u>
Лекції	<u>один раз на тиждень</u>
Практичні	<u>один раз на два тижні</u>
Мова викладання	<u>українська</u>
Кафедра, що викладає	<u>економічної теорії та міжнародних економічних відносин</u>

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=1690>

Онлайн-консультації *: ZOOM – група «Консультації»

Інформація про викладачів:

Геращенко Світлана Олександрівна (кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин)

Персональна сторінка:

<https://etop.nmu.org.ua/ua/teachers/geraschenko/index.php>

E-mail: Herashchenko.S.O@nmu.one

1. Анотація до курсу

Освітня компонента «Макроекономіка» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу фахової підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 075 «Маркетинг» на другому році навчання. Вона забезпечує загальний та професійний розвиток здобувача та спрямована на отримання поглиблених знань з макроекономіки з метою розрахунку макроекономічних показників, а також макроекономічного моделювання економічних процесів.

Цей курс побудовано на засадах студентоцентрованого підходу (Student-Centered Approach), який розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - формування у здобувачів вищої освіти концептуальних знань щодо механізму функціонування національної економіки на основі макроекономічних теорій, концепцій, моделей, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою та використання їх у практичній діяльності з питань регулювання взаємовідносин суб'єктів економічної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Макроекономіка» є:

- ознайомити здобувачів вищої освіти з механізмом встановлення рівноваги на рівні національної економіки;
- навчити здобувачів вищої освіти пояснювати макроекономічні процеси у національній економіці;
- навчити здобувачів вищої освіти самостійно здійснювати комплексний аналіз складних макроекономічних проблем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності функціонування національної економіки,
- навчити розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції в розвитку національної економіки, механізми й інструменти реалізації економічної політики.
- навчити узагальнювати досвід зарубіжних країн у вирішенні складних макроекономічних проблем у сучасних умовах та можливості його застосування у процесі економічних перетворень в Україні,

– 3 РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

– В освітньо-професійній програмі «Маркетинг» спеціальності 075 Маркетинг першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПР) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни «Макроекономіка» віднесено наступні результати навчання:

ПР2	Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.
-----	---

ПР5	Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів. .
ПР8	Застосовувати інноваційні підходи щодо провадження маркетингової діяльності ринкового суб'єкта, гнучко адаптуватися до змін маркетингового середовища.

— Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні, а саме:

- систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у національній економіці; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного середовища,
- розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції сучасного розвитку в національній економіці, механізми й інструменти реалізації економічної політики,
- ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів національної економіки та моделей їх економічного розвитку,
- здійснювати комплексний аналіз складних макроекономічних проблем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати їх наслідки для функціонування національної економіки та вміти вирішувати питання щодо подолання наслідків макроекономічної нестабільності.

4. Структура курсу

1. Предмет, метод та функції макроекономіки

1.1.Предмет та методи макроекономіки

1.2.Основні етапи становлення та розвитку макроекономіки як науки

1.3.Функції макроекономіки та економічної політики

2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

2.1.Система національних рахунків та її основні показники

2.2.Методи обчислення ВВП

2.3.Номінальні та реальні величини. Цінові індекси.

2.4.Інші показники системи національних рахунків і взаємозв'язок між ними

2.5.Показники використання ВВП. Споживання, заощадження

3. Сукупний попит і сукупна пропозиція

3.1.Сукупний попит та цінові і нецінові фактори впливу

3.2.Сукупна пропозиція: цінові і нецінові фактори впливу

3.3.Модель економічної рівноваги AD-AS

4. Відхилення від рівноваги. Циклічні коливання національної економіки

- 4.1. Сутність та структура економічного циклу
- 4.2. Види економічних циклів та їх причини
- 4.3. Стабілізаційна політика держави.
- 5. Наслідки порушення рівноваги: інфляція та безробіття**
 - 5.1. Сутність та види інфляції
 - 5.2. Причини інфляції
 - 5.3. Антиінфляційна політика України
 - 5.4. Зайнятість і безробіття. Взаємозв'язок між інфляцією та безробіттям
 - 5.5. Соціально-економічні наслідки інфляції та антиінфляційна політика
 - 5.6. Політика стабілізації економіки в сучасних умовах
- 6. Рівновага товарного ринку. Модель кейнсіанського хреста**
 - 6.1. Сутності доходів та витрат домогосподарств у моделі економічного кругообігу
 - 6.2. Зв'язок між диференціацією доходів і споживанням
 - 6.3. Чинники, що впливають на граничну схильність до споживання та заощадження
 - 6.4. Механізм досягнення рівноваги в моделі кейнсіанського хреста
 - 6.5. Сутність інвестицій та основні напрямки змін інвестицій.
- 7. Встановлення рівноваги на грошовому ринку**
 - 7.1. Грошовий ринок: попит, пропозиція та грошові агрегати
 - 7.2. Механізм встановлення рівноваги гроші та його графічна інтерпретація
 - 7.3. Аналіз грошово-кредитного регулювання економіки
- 8. Спільна рівновага на ринках товарів і грошей: модель IS-LM.**
 - 8.1. Сутність моделі IS-LM, її передумови та практичне використання.
 - 8.2. Рівновага товарного ринку і крива IS. Побудова кривої LM.
 - 8.3. Бюджетно-податкова і кредитно-грошова політика в моделі IS-LM.
- 9. Макроекономічна політика у відкритій економіці**
 - 9.1. Міжнародна торгівля та особливості зовнішньоторговельної політики.
 - 9.2. Валютний курс і встановлення рівноваги на валютному ринку
 - 9.3. Платіжний баланс, рахунок поточних операцій та його складові
 - 9.4. Вплив зовнішньої торгівлі на ВВП
 - 9.5. Євроатлантична інтеграція України на сучасному етапі
- 10. Рівновага у відкритій економіці.**
 - 10.1. Сутність, передумови та побудова моделі Менделла-Флемінга.
 - 10.2. Ефективність державної політики за режиму гнучкого валютного курсу
 - 10.3. Економічна політика при фіксованому курсі валюти.
- 11. Довгострокове економічне зростання та економічний розвиток.**
 - 11.1. Кейнсіанські моделі економічного зростання

- 11.2. Неокласичні моделі економічного зростання. Модель Солоу.
11.3 Вплив чисельності населення і технічного прогресу на досягнення стійкої рівноваги. Золоте правило нагромадження

Практичні заняття

1. Предмет, метод та функції макроекономіки
2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків
3. Сукупний попит і сукупна пропозиція
4. Відхилення від рівноваги. Циклічні коливання національної економіки
5. Наслідки порушення рівноваги: інфляція та безробіття
6. Рівновага товарного ринку. Модель кейнсіанського хреста
7. Встановлення рівноваги на грошовому ринку.
8. Спільна рівновага на ринках товарів і грошей: модель IS-LM.
9. Макроекономічна політика у відкритій економіці
10. Рівновага у відкритій економіці.
11. Довгострокове економічне зростання та економічний розвиток.

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 6 год. лекційних занять, 4 год. практичних занять, решту практичних завдань здобувач опановує самостійно. Здобувачі заочної форми навчання виконують передбачені навчальним планом індивідуальні завдання (контрольні роботи, практичні завдання, тестові завдання) та подають їх на кафедри на початку сесії, обов'язково до проведення контрольних заходів з дисципліни. Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle. Форма контролю – екзамен.

5. ТЕХНІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ТА/АБО ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; Zoom; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», <https://cutt.ly/RER787v>. Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час

контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2. Засоби та процедури

Здобувачі вищої освіти отримують підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі складання екзамену.

Поточна успішність складається з успішності за дві контрольні роботи (30 балів - кожна максимально оцінюється у 15 балів), оцінок за роботу на практичних заняттях (оцінюється 6 занять по 5 балів, максимально здобувач може отримати 30 балів) та оцінок за виконання індивідуального завдання під час самостійної роботи (40 балів, 8 завдань по 5 балів за кожне). Отримані бали за контрольні роботи, практичні заняття та виконання індивідуального завдання під час самостійної роботи додаються. Максимально за поточною успішністю здобувач може набрати 100 балів.

Підсумкове оцінювання	Екзамен відбувається у формі письмового іспиту, екзаменаційні білети складаються з 20 тестових завдань, та двох задач. Кожний тест має один правильний варіант відповіді. Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 3 бали. Вірне рішення задач може принести студенту 40 балів (по 20 балів за 1 задачу). Максимальна кількість балів за екзамен: 100
Практичні заняття	Дискусії, обговорення, де відпрацьовуються навички критичного мислення та аналізу, комплексного вирішення проблем, з використанням індивідуального та креативного підходу. Відбувається вирішення тестових завдань.

	Максимально оцінюються у 30 балів (6 занять × 5 бали/заняття).
Індивідуальне завдання	Кожен здобувач/ка повинен/на вирішити індивідуальне завдання під час самостійної роботи, яке складається з 8 завдань у кожному з варіантів. Максимально оцінюється в 40 балів (8 завдань × 5 балів).
Контрольні заходи	Одна контрольна робота максимально оцінюється у 15 балів. За дві контрольні роботи здобувач/ка може отримати максимально 30 балів.

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*:

Кожне практичне завдання оцінюється за двома складовими: тестові завдання та участь у дискусіях.

Тестові завдання складаються з 20 тестів, де є одна правильна відповідь. За умови вірного вирішення одного тестового завдання здобувач отримує 0,2 бали. Максимальна кількість набраних балів за тестові завдання – 4 бали.

Участь у дискусіях оцінюється в 1 бал.

6.3.2. Критерії оцінювання *індивідуального завдання під час самостійної роботи*:

5 балів: отримано правильну відповідь (згідно з еталоном), використано формулу з поясненням змісту окремих її складових, зазначено одиниці виміру.

4 бали: отримано правильну відповідь з незначними неточностями згідно з еталоном, відсутня формула та/або пояснення змісту окремих складових, або не зазначено одиниці виміру.

3 бали: отримано неправильну відповідь, проте використано формулу з поясненням змісту всіх її складових, зазначено одиниці виміру.

2 бали: отримано неправильну відповідь, проте використано формулу з поясненням змісту окремих її складових та/або не зазначено одиниці виміру.

1 бал зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст твердження.

6.3.3. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

Контрольна робота містить 5 тверджень вірно/невірно, які не потрібно обґрунтовувати, правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

2 задачі, кожна з яких оцінюється у 5 балів.

Критерії оцінювання *розв'язання задач*:

5 балів: отримано правильну відповідь (згідно з еталоном), використано формулу з поясненням змісту її складових, зазначено одиниці виміру.

4 бали: отримано правильну відповідь з незначними неточностями згідно з еталоном, відсутня формула та/або пояснення змісту окремих складових, або не зазначено одиниці виміру.

3 бали: отримано неправильну відповідь, проте використано формулу з поясненням змісту всіх її складових, зазначено одиниці виміру.

2 бали: отримано неправильну відповідь, проте використано формулу з поясненням змісту окремих її складових та/або не зазначено одиниці виміру.

1 бал: наведено неправильну відповідь, до якої не надано жодних пояснень, проте приведено правильну формулу.

6.3.4. Критерії оцінювання *дискусій*:

1 бал: активна участь у дискусії (виступи, коментарі, активне слухання), володіння навчальним матеріалом, наведення аргументованих відповідей із посиланням на джерела.

0 балів: залученість до дискусії викладачем, небажання брати участь в дискусії, відсутність достатніх знань про предмет обговорення.

7. ПОЛІТИКА КУРСУ

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», <https://cutt.ly/mERLa5A>, Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/vERLfxF>. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікативна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Макроекономіка».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквіумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси.

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції та практичні заняття (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та приймають участь у конференціях, конкурсах тощо отримують додатково 5 балів до підсумкової оцінки. Студенти, які протягом семестру підготують та подадуть до публікації наукову статтю за тематикою дисципліни у фахове видання України або іншої країни, можуть отримати додатково 20 балів, але не більше підсумку у 100 балів за дисципліну.

7.7. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання на лекціях:

- вербальний метод (лекція, дискусія тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- метод евристичних питань;
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анутовання тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на практичних заняттях:

- вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- дослідницький метод;
- метод мозкового штурму;
- метод евристичних питань;
- метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- дослідницький метод;
- пошуковий метод.

Самостійна робота супроводжується опитуванням та вирішенням індивідуального завдання.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Панчишин С.М., Островерх П.І., Грабинська І.В. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник : у 2 кн. – 4-те вид., виправл. та доп. Львів. : Априорі, 2020.– 648 с.
2. Базилевич В.Д., Базилевич К. С., Баластрик Л. О. Макроекономіка: підручник. Київ: Знання, 2015. 694 с.
3. Гронтовська Г. Е., Косік А. Ф. Макроекономіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Центр учбової літератури, 2010. 672 с.
4. Данилович-Кропивницька М.Л., Стецюк П.І., Тивончук І.О. Макроекономіка: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки,

2014. 292 с.

5. Економічна теорія. Макроекономіка : підручник / В. М. Тарасевич та ін. Київ: Знання, 2012. 207 с.

6. Макконелл Кэмпбелл Р. Аналітична економія: принципи, проблеми і політика: в 2-х ч.: пер. з англ. Ч.1. Макроекономіка. – 30-те вид. – Львів: Просвіта, 1997. 672 с.

7. Макроекономіка. Навч. посібник/ за ред. Г. М. Пилипенко. – 3-тє вид. перероб. і доп. – Д: Національний гірничий університет, 2009. 193с.

8. Макроекономіка: навч. посібник / за ред. д.е.н., проф. М.І. Зверькова. Одеса. 2015. 267 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://oneu.edu.ua/wpcontent/uploads/2017/12/np_2015.pdf.

9. Макроекономіка: базовий електронний текст лекцій / І. Й. Малий та ін. Київ: КНЕУ, 2017. 200 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://feu.kneu.edu.ua/ua/depts4/mdu/disciplines_of_bachelor_level_mdu/macroeconomics/

10. Панчишин С. Макроекономіка: навч. посібник. – 3-тє вид. перероб. і доп. Київ: Либідь, 2005. – 616 с.

Додаткова література:

11. Геращенко С.О. Використання основних міжнародних рейтингів для оцінки інвестиційної привабливості країни. Колективна монографія: Національні економіки у глобальному світі / за ред. А.О. Задої. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 299 с. - С. 68-95

12. Геращенко С.О., Кузьмінов С.В. Міжнародні рейтинги та обсяги прямих іноземних інвестицій: взаємозв'язок показників. Європейський вектор економічного розвитку. 2021. №1. с. 67-76

13. Геращенко С. О., Чернобаєв В. В. Взаємозв'язок економічної свободи, підприємництва та економічного розвитку в глобальній економіці. Економічний вісник Національного гірничого університету. 2019. №4. с.36-44

14. Геращенко С. О., Чернобаєв В. В. Інноваційне підприємництво, як інструмент макроекономічного зростання у сучасній глобальній економіці. Економічний вісник Національного гірничого університету. 2020. №2. с.30-37.

15. С.О. Геращенко, М.Б. Колотило Економічна безпека України: Аналіз та глобальні тенденції. Економічний вісник Національного гірничого університету. 2018. №3. с. 32-40.

16. Кузьмінов С.В., Геращенко С.О., Мішина В. О. Макроекономічне підґрунтя російської агресивності. Академічний огляд. 2022. №1. С. 74-84 (Web of Science).

17. Liliya Barannik, Tatyana Cherkavskaya, Svitlana Herashchenko. Stimulating innovation and strengthening Ukraine's competitiveness through fiscal regulation. – Collective monograph edited by M. Bezpartochnyi. – Mechanisms of interaction between competitiveness and innovation in modern international economic relations. – ISMA University, Riga, Latvia. 2018. P. 9-19.

Інформаційні ресурси

<http://www.ukrstat.gov.ua/> – Статистичний комітет України

<https://bank.gov.ua/> – Національний банк України

<https://mof.gov.ua/uk> – Міністерство фінансів України

<https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA> – Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства

www.imf.org – Міжнародний валютний фонд.

www.worldbank.org – Світовий банк.

www.mf.gov.ua – блок зовнішньоекономічної політики Міністерства економіки України.

www.ucci.org.ua – Торговельно-промислова палата України.